

Första pris i Norges nationella fototävling gick till Farzad Mohammadis renbild

Fototävlingen utlystes av Norsk selskap for Fotografi under våren med temat den norska själen på nytt sätt och Farzad Mohammadi från Mo I Rana deltog med tio bilder. Renen från fjället i Nordland tog hem segern.

Alldeles innan det lilla samhället Mo I Rana längs den slingrande Vikåsvägen ligger på en kulle en timrad raststuga. Från höjden öppnar sig utsikten ner mot Moviken och Norska havet. Här träffar jag Farzad Mohammadi som är fotoarkivarie åt Arkivverket – Norges motsvarighet till riksarkivet. Vi sitter i eftermiddagssolen vid en rastplats och en doft av grillad korv och tändvätska möter våra luktceller. Över grässlätten ränner tre barn och en chow chow runt i cirklar.

Farzad Mohammadi kom till Mo I Rana från Iran som kvotflykting 1986 under Iran - Irakkriget. Jobbet som arkivassistent åt Arkivverket fick han två år senare efter en intensivkurs i norska.

- Det var ackurat en stor omställning, från flykten via Turkiet och sedan ett år i limbo i Hamburg. Jag var inhyst hos några avlägset bekanta i sju månader medan jag väntade på svaret på min asylansökan.

FNs flyktingorgan UNHCR gav till slut Farzad Mohammadi kvotflyktingstatus och han blev anvisad medborgarskap i Norge.

Den lurviga hunden har stannat till vid vårt bord och nosar koncentrerat på en fläck i gräsmattan. Solen glimmar över vattnet i viken nedanför.

Farzad beskriver en nästan överklig känsla av frihet och tillförsikt som infann sig efter att han fått beskedet och landat i Mo I Rana. Efter månader av stress och osäkerhet om framtiden sedan flykten från Karadj, hals över huvud.

Intresset för fotografi och särskilt porträttfotografi, hade Farzad Mohammadi redan som mycket ung tonåring. Till sin femtonårsdag i mitten på sextiotalet, fick han en Kodak Retina med ett välbyggt objektiv av sin far.

Sedan dess har han fotat i omgångar, porträtt, föremål, landskap. Fototävlingen som utlystes under våren av Norsk Selskap for Fotografi uppmanade deltagare att "fange den Norkse sjelen på en ny måte". Farzad blev inspirerad att ta fram sina tre kameror och ge sig ut för att upptäcka nya motiv.

Foto Farzad Mohammadi. Renen mötte Farzad på en gräsäng. Den stod helt stilla och såg honom stint i ögonen.

Som ung i Iran i början av 80-talet var Farzad aktiv i en frihetsorganisation som motsatte sig de religiösa auktoritära ledarna som tagit makten efter revolutionen 1979. Farzad gömde sig i två veckor i sin farbrors källare, men Revolutionsgardet fick småningom nys om gömstället och kom och knackade på. De sa att de ville göra en husrannsakan. Farzads mor lyckades övertyga gardisterna om att han inte var där, och sa att de skulle återkomma dagen därpå.

Sent samma kväll lämnade två medelålders kvinnor huset via en bakdörr med en ung man invirad i palestinasjal mellan sig. Sällskapet tog sig med buss hela vägen från norra Teheran till Urmia där de fick skjuts över gränsen till Turkiet. Damerna var Farzads mor och faster. Faster Bahia var uppvuxen i Tabriz i den nordvästra delen av Iran och kunde tala turkiska.

I våras hängde Farzad och hans fru Linda kameror runt halsen och begav sig ut på tur i Mo I Ranas omgivning. De mötte barn som stöjade i en glänta, pensionärer som drack kaffe i vårsolen och nyss utsprungna lökblommor.

- Jag fick en god lust att fånga den friska och livgivande vårkänslan. Den är något jag uppskattat ofantligt mycket under alla år här i Norge. Det är en känsla av total pånyttfödelse som knappt går att beskriva.

Och när de minst anade det mötte de den tjusiga renen på en öppen gräsäng. Den stod blickstill och stirrade nyfiket på Farzad, som sakta lyfte sin kamera, ställde in objektivet och klickade. Juryns motivering till första priset: *att fotot var ett porträtt av ett djur som visade tillförsikt och integritet där den stod med grässtrån i munnen. En nästan magisk kontakt mellan ett vilt djur och en människa.*

Solen börjar dala bakom bergstopparna på andra sidan Ranfjorden. Det skymmer och vi packar ihop och lämnar rastplatsen.